

**KNOWLEDGE, ATTITUDE AND PRACTICE OF KINDERGARTEN TEACHERS
TOWARD HAND FOOT AND MOUTH DISEASE IN KINDERGARTEN SCHOOLS
UNDER CONTROL OF BANGKOK PRIMARY EDUCATION OFFICE**

MAYURA UPAJAK 5738496 TMSH/M

M.Sc. (SCHOOL HEALTH)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: PODJANEE JITTAMALA, M.D.,
SASITHON PUKRITTAYAKAMEE, M.D., Ph.D., VORADA CHOOVICHAIN, M.D.,
BORIMAS HANBOONKUNUPAKARN, M.D., Ph.D., PIMPIMON THONGTHIEN,
Ph.D.

ABSTRACT

Hand Foot and Mouth Disease (HFMD) mainly affects young children, causing outbreaks in pre and primary schools. Kindergartens are considered as the most vulnerable spreading places and kindergarten teachers' knowledge, attitude and practice (KAP) potentially impact on the disease prevention.

This cross sectional study used a face to face interview open-ended questionnaire to collect data on KAP on disease prevention policy adaptation. The sample population was 60 kindergarten teachers drawn from 10 schools under control of Bangkok Primary Education Office. The school observation for school environment, sanitation and hygiene was done using a check list adapted from the Ministry of Education (MOE) and Ministry of Public Health (MOPH) for school. The in-depth interview was also conducted with 10 randomly selected kindergarten teachers, one from each school.

Among the 60 teachers, 43 (71.7%) showed moderate level of knowledge, 10 (16.7%) were poor and only 7 (11.7%) were high. Almost all 54 (90.0%) of the kindergarten teachers showed high level of attitude on HFMD. As for the practice, 46 (76.7%) exhibited high level, 12 (20.0%) were moderate and only 2 (3.33%) were poor. There was no significant association of teachers' age, working experience and experience on HFMD with their KAP

The results of school observations using >80% of full score as the indicator for good hygiene and sanitary school, showed that all met good sanitation and hygiene criteria. All had a high number of children in one class (>30/ class) and only half 5 (50%) schools provided soap at hand washing facilities for the pupils.

Conclusion, the overall KAP level of the kindergarten teachers was moderately high. The school sanitation and hygiene was high. Schools should provide training courses related to health and diseases to teachers. Teachers should pay more attention to the disease guidelines and the MOE and MOPH's school policy. It is important for schools to focus on hygiene and provide soap at hand washing basins in schools. Further study should explore the finding in other school contexts.

**KEY WORDS: HAND FOOT AND MOUTH/ HFMD/ KINDERGATEN/ TEACHER/
KNOWLEDGE/ ATTITUDE/ PRACTICE/ KAP**

103 pages

ความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติ ของครูผู้สอนนักเรียนอนุบาล ต่อโรคมือเท้าปาก ในโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

KNOWLEDGE, ATTITUDE AND PRACTICE OF KINDERGARTEN TEACHERS TOWARD HAND FOOT AND
MOUTH DISEASE IN KINDERGARTEN SCHOOLS UNDER CONTROL OF BANGKOK PRIMARY EDUCATION
OFFICE

มยุรา อูปลักร์ 5738496 TMSH/M

วท.ม. (อนามัยโรงเรียน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: พงนิษฐ์ จิตตะมาลา, M.D., ศศิธร ผู้กฤตยาคามิ, M.D., Ph.D.,
วรดา ชูวิเชียร, M.D., บริมาศ หารบุญคุณูปการ, M.D., Ph.D., พิมพ์พิมล ชงเชียร, Ph.D.

บทคัดย่อ

โรคมือเท้าปากส่งผลกระทบต่อเด็กเล็ก ก่อให้เกิดการระบาดในโรงเรียนอนุบาล และโรงเรียนประถม โรงเรียน
อนุบาลถูกถือว่าเป็นแหล่งแพร่กระจายของโรคที่สำคัญ ความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติ ของครูผู้สอนนักเรียนอนุบาลส่งผลต่อ
การป้องกันโรคนี้นี้ในเด็กนักเรียน

การวิจัยนี้ ใช้การสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว ที่ใช้คำถามปลายเปิด เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ ความรู้ ทักษะคติ และการ
ปฏิบัติ และนโยบายต่อการป้องกันโรคในครูผู้สอนนักเรียนอนุบาล จำนวน 60 ท่าน จากโรงเรียนอนุบาลจำนวน 10 แห่ง ใน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร และยังทำการศึกษาเพิ่มเติมโดยการสำรวจและสังเกตสิ่งแวดล้อม และ
สุขอนามัยโรงเรียนโดยใช้รายการตรวจสอบที่ดัดแปลงจากคู่มือโรงเรียน จากกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข
และการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกในครูผู้สอนนักเรียนอนุบาลจำนวน 10 ท่าน หนึ่งท่านจากหนึ่งโรงเรียน

ในจำนวนครูทั้ง 60 ท่าน มี 43 (71.7%) ท่าน ที่มีความรู้ ในระดับปานกลาง ในขณะที่ 10 (16.7%) ท่าน อยู่ใน
ระดับต่ำ และมีเพียง 7 (11.7%) ท่าน, เกือบทั้งหมด ที่ 54 (90.0%) ของ ครูผู้สอนอนุบาลมีทัศนคติ เกี่ยวกับ โรคมือเท้าปาก สูง
อยู่ในระดับสูง สำหรับการปฏิบัติ มีครู 46 (76.7%) ท่าน อยู่ในระดับสูง ในขณะที่ 12 (20.0%) ท่านอยู่ในระดับปานกลาง และมี
เพียง 2 (3.33%) ท่าน อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อายุ ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การเจอโรคมือเท้าปากเปื่อย ไม่ส่งผล
เกี่ยวข้องหรือกระทบกับความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติ ของครูผู้สอนนักเรียนอนุบาล ต่อ โรคมือเท้าปากเปื่อยเลย

ผลของการสังเกตสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยโรงเรียนโดยใช้รายการตรวจสอบแสดงว่าโรงเรียนที่มีคะแนน
>80% ของคะแนนทั้งหมดเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัย และโรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียนที่เข้า
ร่วมการศึกษานี้เป็นโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่ทุกโรงเรียนมีนักเรียนมากกว่า 30 คนต่อชั้นเรียน และมีเพียง 5 โรงเรียน
ที่มีสปูให้นักเรียนใช้ที่อ่างล้างมือ

ความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติโดยรวม ของครูผู้สอนนักเรียนอนุบาลในการวิจัยนี้อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
สุขอนามัยโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ผลการศึกษาพบว่าครูขาดการฝึกอบรมเพิ่มเติมเรื่องสุขภาพและการป้องกันโรค ทาง
โรงเรียนที่อยู่ในการศึกษาในครั้งนี้ควรจัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับ สุขภาพ และโรคต่างๆ ให้กับครู, ครูควรจะ
ตื่นตัวเกี่ยวกับแนวทางการเกิดโรค และ นโยบายของโรงเรียน จากกระทรวงสาธารณสุข และ กระทรวงศึกษาธิการ มากกว่านี้,
มันเป็นสิ่งสำคัญสำหรับโรงเรียนที่จะ มุ่งเน้น เกี่ยวกับสุขอนามัย และมีสปูให้นักเรียนใช้ที่บริเวณอ่างล้างมือในโรงเรียน
การศึกษาต่อไปควรทำการศึกษาโรงเรียนในบริบทอื่น